

**17. märts –
Püha Patricku päev**

Patrick oli 5. sajandi Rooma-Briti ristiusu misjonär ja lirimaa piiskop.

Enamus sellest, mis on tema kohta teada, pärineb ilmselt ta enda kirjutatud *Deklaratsioonist*. Arvatavalt sündis ta 4. sajandil jõukas rooma-briti perekonnas. Tema isa oli diakon, vanaisa aga ristiusu preester.

S. PATRÍCII
CONFESSIO,
IN
Epistolā ad Hibernos
explicata.

Beauit patrem peccatorum, multicisis-
mus & minimos omnium fide-
lium, & contemptibilissimus
apud plures, patrem habui
Californium discouerem, illam
quondam Poem Prebbyterisq[ue]
fuit in vico Baumarie Tadernie; Villulanis Eoss
prope habuit, ubi capucinam dedi, & Amorum
erat in eis ferre federa. Deinceps verum ignorans
rabam, & * Hiberiores in capientate addu-
cens, cum tot milibus hominum, faci-
dum merita nostra, qui a Deo receperamus, &
percepimus non cultibodivimus, & iacerdotem
nisi filius non obediens fuimus, qui nos
stram salutem admonebant: Et Dominus
inducat super nos iram animacionis suar, &
B d[omi]n[u]s d[omi]n[u]s

+ A. D. 389 Capitula facta. Iacobinus;
anno decimo Nostri magni-

Deklaratsiooni andmetel
rööviti ta 16-aastasena liri
röövlite poolt ja viidi orjana
lirimaale, kus ta töötas kuus
aastat karjasena. Sel ajal
„leidis ta jumala“, kes olevat
tal käskinud põgeneda
rannikule, kus teda pidi
ootama laev, et teda koju
viia. Pärast koju naasmist
jätkas Patrick õpinguid, et
saada preestriks.

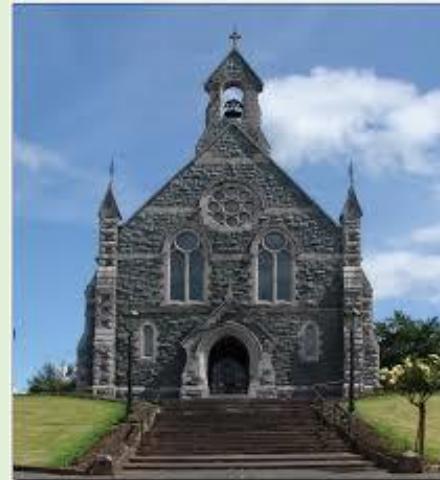
Usutavasti pöördus Patrick 432. aastal tagasi Iirimaaale, et sealsed paganad ristiusku pöörata.

Tema arvukatest teostest on säilinud „*Deklaratsioon (Confession)*” ja kiri Corotinusele. *Deklaratsioonis* kirja pandu kohaselt veetis ta mitmeid aastaid Iirimaad põhjaosas ja pööras selle ajaga tuhandeid paganaid ristiusku.

Ta alustas misjonitööd Ulsteris, kus asutas kloostri ja kiriku, hiljem juba ridamisi pühakodasid.

**St. Patrick's Memorial Catholic Church
in Donegal, Ulster, Ireland**

**Church of St. Patrick, Ballymacnab,
Northern Ireland**

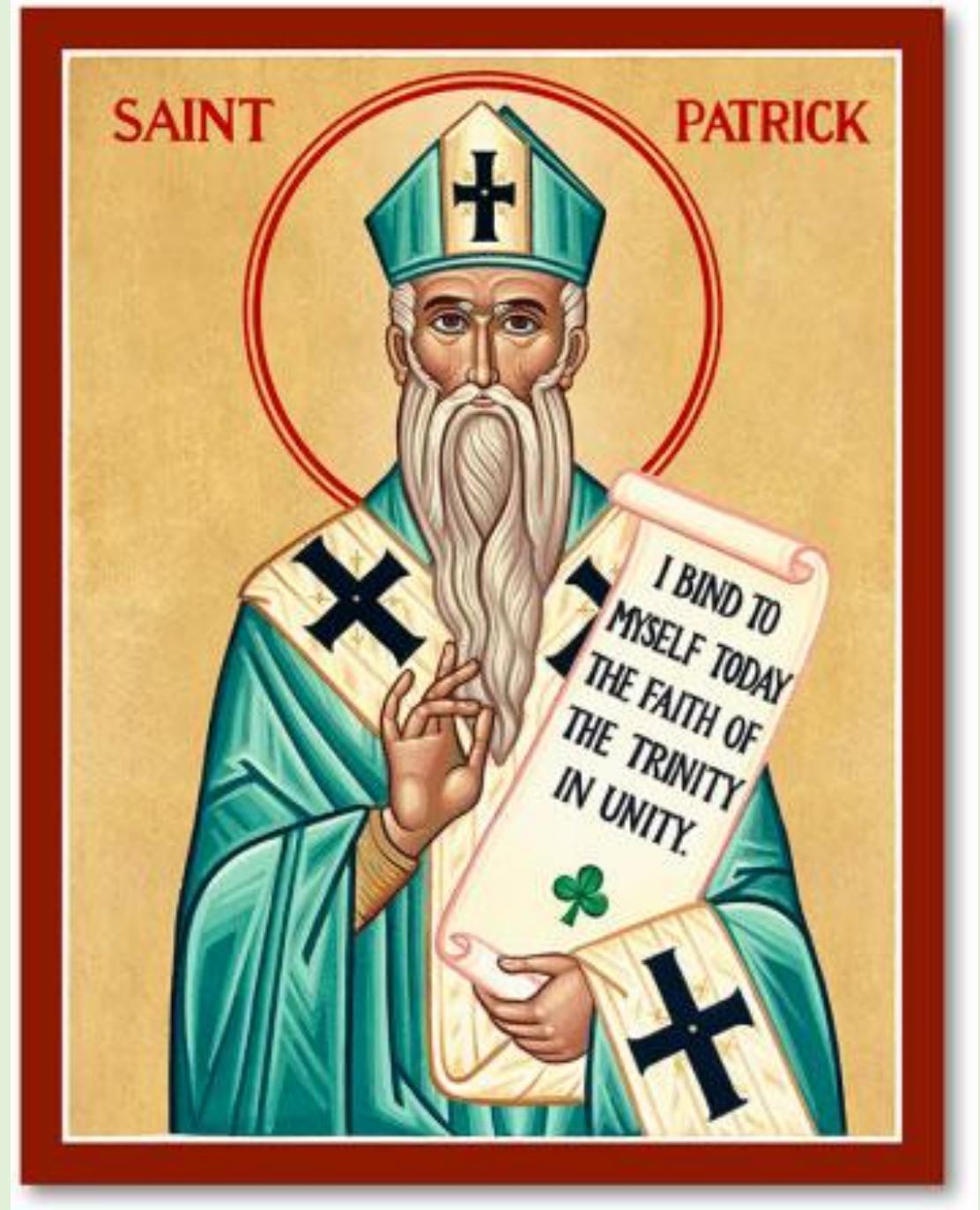
**St. Patrick's Cathedral, Armagh, County
Armagh, Ulster, Ireland**

**St. Patrick's Cathedral in Dublin, the
National Cathedral of the Church of
Ireland**

Järgnevate sajandite jooksul on Patrickust liikvele läinud palju legende ja temast on saanud lirimaa kõige tähtsam pühak.

Patricku pingutused usuteel muutusid lõpuks koguni allegooriaks, mille järgi oli tema see, kes ajas lirimaalt kõik maod minema, ehkki on teada, et lirimaal pole tegelikkuses maod kunagi elanud.

Klaasvitraažaken kujutab
Püha Patrickut rohelises
rüüs, aupaste ümber pea,
ristikuleht paremas ja
karjasekepp vasakus käes.

Legendi järgi kasutas Püha
Patrick kolmelehelist
ristikheina, et liri
paganatele näitlikult
selgitada püha kolmainsuse
olemust.

...Kristus koos minuga,
 Kristus minu ees, Kristus minu taga,
 Kristus minu sees,
 Kristus minu all, Kristus minu kohal,
 Kristus kõigi nende südames, kes minust
 mötlevad,
 Kristus kõigi nende suus, kes minuga
 räägivad,
 Kristus kõigis silmades, mis mind näevad,
 Kristus kõigis kõrvades,
 mis mind kuulevad...

(katkend palvest)

From the
BREASTPLATE OF ST PATRICK.
Prayer composed by St Patrick in the Year 433.

I ARISE TO-DAY,
 GOD'S STRENGTH GUIDING ME, GOD'S MIGHT SUSTAINING ME,
 GOD'S WISDOM DIRECTING ME, GOD'S EYE LOOKING BEFORE ME,
 GOD'S EAR LISTENING TO ME, GOD'S WORD SPEAKING FOR ME,
 GOD'S HAND PROTECTING ME:
 THE WAY OF GOD STRETCHING OUT BEFORE ME,
 THE HOSTS OF GOD GUARDING ME
 AGAINST THE SNARES OF THE DEMONS,
 AGAINST THE TEMPTINGS OF MY EVIL DESIRES,
 AGAINST THE EVIL INCLINATION OF MY WILL,
 AGAINST EVERYONE WHO PLOTS AGAINST ME,
 ANEAR OR AFAR, ALONE OR IN A MULTITUDE.

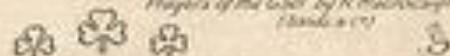
CHRIST DEFEND ME TO-DAY
 AGAINST POISON, AGAINST BURNING, AGAINST DROWNING, AGAINST WOUNDING,
 UNTIL THERE COMES TO ME THE FULL REWARD OF MY LABOUR.

CHRIST WITH ME,
 CHRIST BEFORE ME, CHRIST AFTER ME,
 CHRIST WITHIN ME,
 CHRIST BEneath ME, CHRIST ABOVE ME,
 CHRIST IN THE HEART OF EVERYONE WHO THINKS OF ME,
 CHRIST IN THE MOUTH OF EVERYONE WHO SPEAKS TO ME,
 CHRIST IN EVERY EYE THAT SEES ME,
 CHRIST IN EVERY EAR THAT HEARS ME...

I RISE UP TO-DAY
 THRO' A MIGHTY STRENGTH,
 THRO' MY INVOCATION OF THE TRINITY,
 THRO' MY BELIEF IN ITS THREENESS,
 THRO' MY AVOWAL OF ITS ONENESS,
 TO THE ONLY CREATOR.

*Domini est salus, Domini est salus, Christi est salus: salus
 tua Domine sit semper nobiscum. Amen.*

*Prayers of the Gospels by R. MacCormac
 (London 1917)*

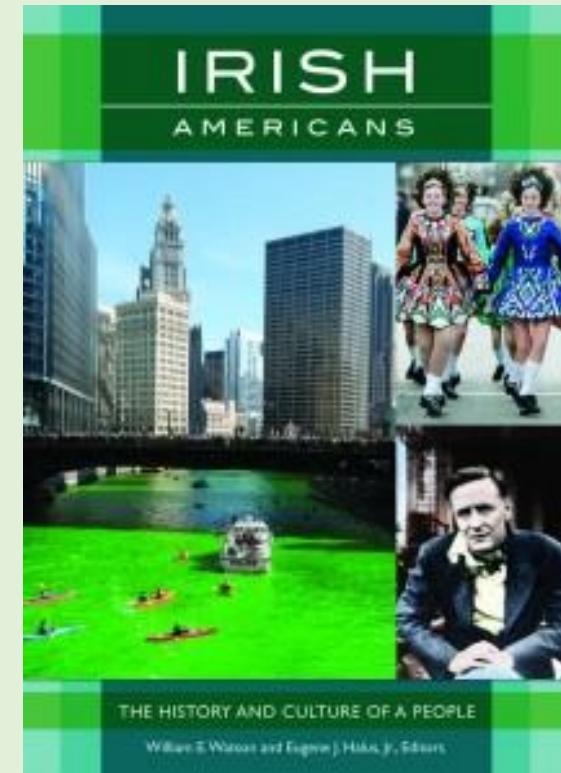
Püha Patricku koostatud palve aastast 433

Püha Patricku päeva tähistatakse 17. märtsil, lirimaa kaitsepühaku (c. AD 385–461) surmapäeval. See on traditsiooniline iiri kultuuri- ja usufestival, millest 20. sajandil kujunes ülemaailmselt tähistatav iiri kultuuri püha.

Korraldatakse paraade ja festivalte, kantakse rohelisi rõivaid ning kilte ja kaunistustena rohelisi ristikheinalehti.

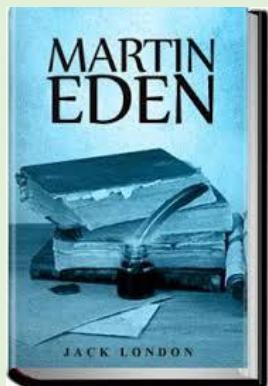
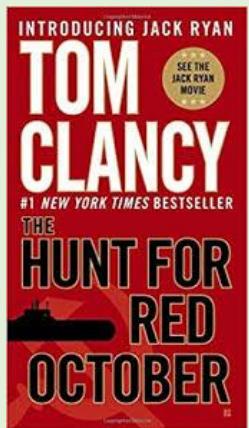
Algelt ei tähistatud lirimaalgi patrikupäeva suurte pidustustega, vaid paraadide ja karnevalide tava sai alguse **Ameerikast**, sinna rännanud iirlaste eestvedamisel. Esimene selline üritus peeti **1737. aastal Bostonis**. Sealt kandus suurejoonelisem tähistamine tagasi lirimaale, kus tänapäeval toimub Dublinis peaparaad, süüakse suppi, juuakse Guinnessi õlut, kantakse ristikut nööpaugus või mütsil ja pühitsetakse rohelist värti.

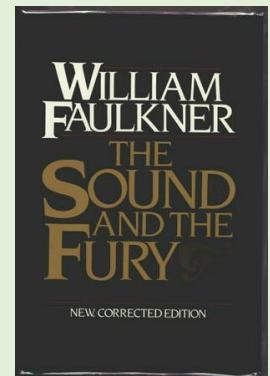
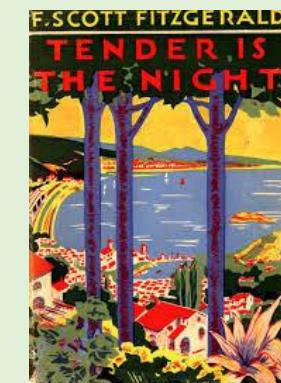
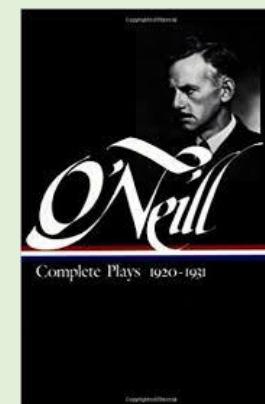
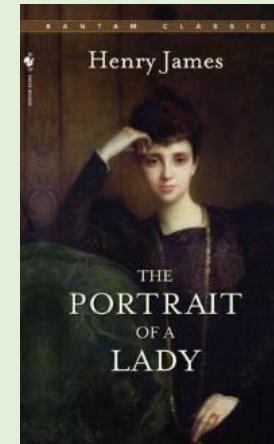

**Briti prints William ja hertsoginna Kate tähistamas
Püha Patricku päeva ühes Londoni iiri pubis.**

liri-ameerika kirjanikke:

Frank McCourt
Tom Clancy
Margaret Mitchell
F. Scott Fitzgerald
Henry James
William Faulkner
Jack London
Eugene O'Neill

Püha Patricku päeva on eestlased hakanud tähistama 1980. aastatel linnades iiri muusika ja kultuuri tõusulaineega, hiljem ka seoses iiri pubide asutamisega.

Päeva tähistatakse muusika kuulamise ja õllejoomisega, eelistatud on lirimaa õllded. Õnn ootab ees neid, kes kannavad ristikheinalehe kujutisega märke ja rohelist värtvi rõivaid - siis pole kaaskodanikel õigust neid näpistada.

